

het college van burgemeester en wethouders, de raadsleden, de commissieleden, de raadsgriffier, de gemeentesecretaris, het hoofd van de personeelsafdeling en het hoofd van de salarisadministratie

**Directie Arbeidszaken
Publieke Sector**
Afdeling Politieke
Ambtsdragers

Turfmarkt 147
's-Gravenhage
Postbus 20011
2500 EA 's-Gravenhage

Contactpersoon
Marc Nommensen
T 070-4266426

Datum
13 oktober 2014

Kenmerk
2014-0000537085

circulaire

Onderwerp	Correctie tegemoetkoming ziektekostenverzekering raads- en commissieleden
Doelstelling	Informatie over beleid
Juridische grondslag	Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden
Relaties met andere circulaire's	27 juni 2014, kenmerk 2014-0000324021
Ingangsdatum	1 juli 2014
Geldig tot	Tot nader bericht

1. Wijzigingen tegemoetkoming in kosten ziektekostenverzekering

Bij het Besluit harmonisering en modernisering rechtspositie politieke ambtsdragers (Stb. 2014, 230) is per 1 juli 2014 een groot aantal wijzigingen aangebracht in de rechtspositiebesluiten van tien categorieën decentrale politieke ambtsdragers. U bent hierover geïnformeerd bij circulaire van 27 juni 2014. Dit besluit is per 1 juli 2014 van kracht geworden. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft onlangs het voorstel bij de ministerraad ingediend om twee van die wijzigingen bij nader inzien met terugwerkende kracht tot en met 1 juli 2014 te schrappen. De minister weet zich hierbij gesteund door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten.

Het gaat om artikel 11 van het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden op basis waarvan per 1 juli 2014:

- alle commissieleden ten laste van het bestuursorgaan recht hebben gekregen op een tegemoetkoming in de kosten van een ziektekostenverzekering;
- het bedrag van de tegemoetkoming ad €203,21 per jaar is omgezet van een bruto-bedrag in een netto-bedrag, zowel voor raads- als commissieleden. Hierdoor is het bedrag de facto verdubbeld.

Voor eerstgenoemde wijziging blijkt geen grondslag in de Gemeentewet; bij de ander is door een regelgevingstechnische fout het bedrag onbedoeld verdubbeld. Daarom wordt nu beoogd om de situatie te herstellen zoals die op deze punten vóór 1 juli 2014 gold: de tegemoetkoming in de kosten van een ziektekostenverzekering betreft uitsluitend de raadsleden. Ook de hoogte van de tegemoetkoming wordt wat zij vroeger was: netto €97,54 per jaar (2014).

Om het effect van deze terugwerkende kracht te verkleinen, bericht ik u nu al van dit voornemen zodat u daarop kunt anticiperen. Ik raad u aan de toekenning van de tegemoetkoming op te schorten, vooruit lopend op dit in het Staatsblad te publiceren besluit. Nader bericht volgt zodra het beoogde besluit daadwerkelijk is gepubliceerd.

Terugwerkende kracht kan betekenen dat er een terugvordering zal dienen plaats te vinden indien de tegemoetkoming al betaald is. Dit zal echter pas mogelijk zijn na publicatie van het beoogde besluit in het Staatsblad. Het ligt voor de hand dat u de commissieleden waaraan al een (deel van de) tegemoetkoming is toegekend, over dit voornemen informeert.

Datum
13 oktober 2014
Kenmerk
2014-0000537085

Ik maak hier nadrukkelijk het voorbehoud dat de ministerraad en de Raad van State zich over dit voornemen (nog) niet hebben uitgesproken.

Voor eventuele vragen of nadere informatie wordt in § 4 gewezen op het contactadres en de website van de afdeling Politieke Ambtsdragers van het ministerie.

2. Nadere toelichting op voorgenomen wijzigingen

Gebleken is dat artikel 96 van de Gemeentewet bij nader inzien onvoldoende grondslag biedt voor het verstrekken van de tegemoetkoming in de kosten voor een ziektekostenverzekering aan commissieleden. Een dergelijke tegemoetkoming kan namelijk niet worden beschouwd als een vergoeding voor het bijwonen van vergaderingen of van reis- of verblijfskosten van commissieleden.

In de praktijk bleek bovendien dat deze harmonisering tot ongewenste effecten leidt. De kosten van deze wijziging blijken veel omvangrijker te zijn dan eerder vermoed. Gemeenten worden, mede gezien de in eerste instantie berekende beperkte financiële effecten, voor deze veranderingen niet gecompenseerd via het Gemeentefonds. De oorzaak van de onverwacht hoge kosten van de wijziging op dit punt is dat de reikwijdte van de bepalingen veel groter is dan voorzien, waardoor veel meer commissies en dus commissieleden recht hebben op deze tegemoetkoming. De hoogte van de tegemoetkoming is bovendien bij veel commissieleden niet in verhouding tot de vergoeding voor het bijwonen van vergaderingen. Verder zorgt de uitvoering van deze bepaling in de praktijk voor veel uitvoeringsvraagstukken. Voorbeelden zijn:

- Wat te doen indien iemand bij één gemeente is benoemd in verschillende commissies?
- Wat te doen indien iemand bij verschillende bestuursorganen lid is van verschillende commissies?
- Hoe om te gaan met reserve- of plaatsvervangende commissieleden?
- Wat als de benoemde commissieleden niet op de vergaderingen aanwezig zijn?

De gewijzigde fiscale behandeling van de tegemoetkoming leidt verder tot veel extra kosten, omdat er in het Besluit harmonisering en modernisering rechtspositie politieke ambtsdragers abusievelijk geen debrutering heeft plaatsgevonden waardoor het bedrag van de tegemoetkoming de facto verdubbeld is. Deze verdubbeling van de aanspraak was niet beoogd.

3. Terugwerkende kracht tot en met 1 juli 2014

De minister vindt het in dit geval gerechtvaardigd om dit grondslaggebrek en de onbedoelde aanpassing van de hoogte van het bedrag te herstellen met terugwerkende kracht tot en met 1 juli 2014, waardoor de situatie van vóór 1 juli 2014 ongewijzigd doorloopt. Ten eerste, omdat een dergelijke vergoeding aan commissieleden in strijd is met de Gemeentewet. Ten tweede omdat de wens tot harmonisatie van vergoedingen en tegemoetkomingen geen reden kan zijn voor het toekennen van extra financiële voordelen zonder andere rechtvaardiging.

De minister heeft daarbij de vraag onder ogen gezien of de betrokken raadsleden of commissieleden mochten vertrouwen op de tekst in het Besluit harmonisering en modernisering rechtspositie politieke ambtsdragers.

Voor zover er bij de raadsleden of de commissieleden verwachtingen zijn gewekt door middel van de publicatie van genoemd besluit en de circulaire die een en

ander toelichtten, is het niet waarschijnlijk dat de raadsleden of commissieleden daadwerkelijk in een nadeliger positie zijn gebracht, doordat zij individueel hebben gehandeld, vertrouwend op de toekenning van de tegemoetkoming. Immers, het aangaan of wijzigen van een ziektekostenverzekering geschiedt in het algemeen per 1 januari van enig kalenderjaar. Bovendien is het toegekende bedrag klein: voor de raadsleden een verhoging per 1 juli 2014 (dus naar rato) met circa €50 netto, en voor de commissieleden (eveneens naar rato) een bedrag van circa €100 netto. De minister is verder van oordeel dat dit besluit de toets aan artikel 1 van het Eerste Protocol bij het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) kan doorstaan. Een inbreuk op eigendom is op grond van die bepaling toegestaan, indien er sprake is van een wettelijke basis, het algemeen belang wordt gediend en er sprake is van een "fair balance". Aan de eerste twee eisen wordt met het wijzigingsvoornemen zonder meer voldaan. De minister is van oordeel dat met bovenstaande afweging ook aan de derde eis is voldaan.

Datum
13 oktober 2014
Kenmerk
2014-0000537085

Maar om extra zorgvuldig te zijn, is de minister voornemens om in het wijzigingsbesluit een hardheidsclausule op te nemen voor de naar verwachting uitzonderlijke gevallen dat de intrekking of de terugvordering naar het oordeel van het college van burgemeester en wethouders in dit individuele geval toch zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard. Het gaat dan om situaties waarbij een terugvordering leidt tot financiële problemen of waarin een raads- of commissielid kan aantonen dat hij of zij op basis van deze toegezegde tegemoetkoming onomkeerbare handelingen heeft verricht. Om het effect van de terugwerkende kracht verder nog te verkleinen, wordt dit voornemen nu alvast bij circulaire bekend gemaakt.

4. Nadere informatie

Informatie die betrekking heeft op politieke ambtsdragers, kunt u vinden op de volgende internetsite: www.politiekeambtsdragers.nl. Op deze site vindt u alle actuele wet- en regelgeving, circulaire en brochures over politieke ambtsdragers voor het Rijk, de provincie, de gemeente, de waterschappen en ook van het Koninkrijk en de BES-eilanden. U vindt hier dus niet de modelverordeningen van de VNG of de gemeentelijke of provinciale verordeningen.

Voor eventuele nadere vragen kunt u ook contact opnemen met het ministerie van BZK via postbus.helpdeskpa@minbzk.nl.

Hoogachtend,
de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
namens deze,

L.D.P. Lombaers
directeur Arbeidszaken Publieke Sector